
Vacandum Studiis.
Ex Bibliotheca
VALENTINI SCHLIEFF
Gedani.

Henrici Nicolai.

1. Disputatio de Potentia in rebus.
2. Disp. de Synonymo et Paronymo.
3. Gymnasium Logicum.
4. Tractatus de Pace edit. 1641.
5. Genethlia sive Natalitia ed. 1642.
6. Delineatio Colloquii inter Valerianum Magnum, Capucinum et Henricum Nicolai.
7. Erklärung der Worte Eccles. IV. 4. secunda editio.
8. Anatome Papismi imprimis Jesuitici.
9. Nathanael Vilgner Predigt bey der Leichbegängniß Henrici Nicolai gehalten.

GYMNASIVM LOGICVM

Sexdecim diſputationibus abſolutum, & in Gymnaſio Gedanenſi percurſum

Authore & Præſide

HENRICO NICOLAI

Philoſophiæ in eodem Profeſſore Ordinario.

Adjecta eſt ad calcem Coronis de Naturâ & Conſtitutione Philoſophiæ.

Gedani. Typographo GEORGIO RHETIO exſcriptum. Anno Orbis redempti M. DC, XXXVI.

PERILLUSTRI ac GENEROSISSIMO

Domino

DN. AXELIO OCH-SENSTIRN, summo Regnorum Sueciæ &c. Cancellario, & ad Exercitus in Germaniâ Legato plenipotentiario Eminentissimo. &c. &c. Domino suo gratiosissimo

Salutem & felicitatem.

G*Eneroso animo*, Perillustris & Generosissime Domine, *cœlitùs illabi crediderim, favorem litterarum. Sive fatorum est dispositio, heroum animum, & rerum clavo admovendum, aut litteris tinctum, aut ijs amicũ esse: sive optimus quisquè mortalium altissima sibi destinat; ac post clarè gesta duraturam sui memoriam conciliare avidissimè concupiscit. Cœtera enim rerum magnatibus præstò sint, & ex voto: Vno residuo & cupidissimè parando, gloriosâ sui in posteris memoriâ. Ne contemptu famæ contempsisse videantur virtutes. Tenuioribus in eo subsistant consilia, quid sibi ex re futurum putent. Excelso, & ad grandia nato animo, diversa sors cedat: ac præci-*

pua rerum ad famam dirigenda. Id Herculem & Liberum patrem gestis occupare voluisse apud Græcos credidimus: id Quirinum apud Romanos. Nec tantum bellis, victoriis, trophæis, debuisse Pellæum juvenem æstimamus, quantum scribentium fidei, famæ memoriæquè eum sacrantium. Atquè ipse sustinuit fateri, quando subinde felix ipsi prædicatus Achilles, quod præconem gestorum reperisset Homerum. Quippe ejus clarissimo ingenio, sine exemplo maximo, Achillem, Hectorem, Agamemnonem, cæterosq; heroäs famâ rerum hodienum prosequimur: Et legentis herois animum, æmulatione excelsa facta inter legendum percellunt. Ante Agamemnonem vixisse fortes, Lyricus in lamenta compositus conqueritur, sed illacrymabiles urgeri, ignotosque longâ nocte, quòd vate sacro caruerint. Ita paulùm sepultæ distare inertiæ celatam virtutem. Cœterorum Imperatorum, Cæsaris, Scipionum, Pyrrhi, Annibalis, ac aliorum facta, eadem sors occupasset: hausissetque clarissima gesta absorbens oblivionis vorago, ní soporem sensibus diffusum litterarum memoria excussisset. Ignorant hæ leges fatorum, aut exuperant. Ac, ut cœteri, cum interitus occupat, & re & famâ emoriuntur: sic litteris consecrati tùm maximè vigent, cum defunctorum desiderium beatam legentium exercet memoriam. His ab Lethæis poculis aptissimè vindicamus Heroës: Et cum vita ipsa, quâ fruuntur, exigua ad usuram data sit: immortalitati eos non Zamolxidis institutis aut deliramentis Getarum, sed divino verissimoquè modo inter mortalium perpetuationes asservamus. Victoriæ bellorum, trophæa, urbes vel conditæ, vel instaurata,

rata,

ratæ, præclara censentur possessio: sed fatis abreptos authores vix comitantur. Et in hominum memoriâ parum est: nisi divinâ velut manu succollet scribentium veracitas. Gesta prætereunt: homines abeunt: Cæteraq; interitu, suo unumquodquè ordine, occupantur. Memoria gestorum litteris signata æternitati promittitur: ac per librarios distributa heroum facta cognitionem mortalium repetitis lectionibus felicissimè exsaturant. Atheniensium res præclaræ, satisq; amplæ fuerunt. Minores tamen, quàm pro famâ condentium. Namq; illustria ingenia ibi provenientia, in ingens elogium facta ipsorum extulerunt. Inde res Atheniensium universus Orbis pro maximis accepit. Et quod defuit gestis, pensatum ingenijs. Exin ut præclara occupare, excelsæ indolis proprium: sic factorum diuturnam extare memoriam cupidissimè procurat. Quâ in re Excell: Tuam, Perillustris ac Generosissime Domine, egregiâ conjugatione pulcherrimam navare operam, dudum rescitum mihi, & creditum. Non Tibi satis, moderamine ingentium rerum celebrari: consilijs, queîs Orbem Germanum capessivisti, præcellere; ordinare confusa: præcipere futura: Sed & litteras, aptissimas famæ Tuæ servatrices, adeò in illo fastigio non despicis, ut sæpè eas admittas in consortium, suavi earum exercitio refocillaturus seria curarum. Quidquid â publicis gravibusquè negotijs vacui datur, non pudet huc referre atq; conijcere.

Animusq; vicissim
Aut curam impendit populis, aut otia Musis.

Nec ullam scientiarum factæ Tuæ ad usum & negotia vir-

tutes excludere feruntur. Etiam illos non aspernari memoraris, quibus ulla litterarũ pars libata, aut hausta. Ergò & his præmia undecunq; abs Te destinata. Acciti Theologi, Philosophi, Historici, cæteriquè è scientium familiâ: ut quis ingenio promptus, aut artibus excultus. Provisum ijs de sumptibus, quibus conciliandos putasti illos, qui vel scientias discentium animis instillarent, vel gesta lecturis futurorum annis commendarent. Testimonium hujus, ne alia arcessam, publicum extat, restitutæ illustris in Germaniâ Academiæ Erfordianæ. Eo, quantum præsentibus beneficij tribuisti, tantum famæ memoriæque futuris temporibus, non immeritus dicendi, conciliasti. Quæ me ratio movit, ut exiguæ huic opellæ, & gymnasmatis velut in umbrâ captis, nominis Tui fulgorem præfigere sim ausus. Eo, si ineptus videor, qui gravibus fastigij Tui occupationibus re leviculâ intercurram, deprecetur pro me animus, veneratione Tui perculsus, quòd audentem amor conciliârit. Quod si non despicis exiguum cippum, honori cultuiquè Tuo erectum, ad tholos tuos suffigere: solatio explicabit se idem animus, posse & exigua scripta ingenti patrocinio nixa, lucem intueri. Suscipe, Generosissime Domine, *benignâ fronte tenuem libellum, qui nullam litteraturæ partem, ut fastigio tuo indignam aspernari narraris. Si non satis decorum virtutis Tuæ videtur testimonium: cultus tamen mentisquè meæ non fucatum extet argumentum. Pergequè Palladem armatam cum sagatâ sic confundere, ut quos eventus sub unâ miramur, sub alterâ fidis memoriæ*

dica-

dicatos filiab. poſterorum non ingratis committamus lectionibus. Merebitur Ex. Tua ſummi Poëtæ de Auguſto elogium,

Quod prælia Muſis
Temperet; & Goticum moderetur Apolline Martem.

Si exiguum operis ſuſceptum ab E. T. comperero, id ſaltem habiturus ſum pretij, ut majora volventem animum Mecœnatem inventurum ſperare poſſim. Interea id ſatis futurum eſt, ſi, qui hæc lecturus atquè acceptaturus eſt, fuerit Archi Cancellarius. *Quem felicem cum ſuis agere, & conſilijs, cœptis, eventibus, clarum perennare exopto. Gedani.* E *Gymnaſio Reipublicæ, pridie Nonas Februarias, Anni M. DC. XXXVI.*

Perilluſtris Generoſitatis
& Excellentiæ Tuæ

Obſervantisſimus

HENRICUS NICOLAI Philoſophiæ in Gymnaſio Gedanenſi Prof: Pub.

Syllabus disputationum Logicarum.